

STO LET: 1926 - 2026 (NA ÚVOD)

Významné výročí jednoho ze sběratelských oborů československé poštovní historie se blíží. Za rok a pár dní si připomeneme 100 let výplatních strojů a jejich otisků v poštovním systému a provozu z území Československa (1926 - 2026).

Sto let stojí za to si připomenout a přiblížit si v tomto zorném úhlu některé zajímavosti našeho oboru, který mapuje a dokládá více než přesně politický, hospodářský a kulturní života náš a našich předků. Zároveň přesně dokresluje všeobecnou a poštovní historii, která prošla naší republikou. A že těch událostí nebylo málo.

Před dvěma lety jsem vydal výpravnou knihu "Stoletá historie výplatních otisků z území Československa" obsahující ilustrace celistvostí a výjimečně i ústřížků s výplatními otisky z různých časových období. Tato kniha je poslední částí volné trilogie. Před ní vyšla kniha o začátcích našeho oboru v Československu (titul: Žralok a frankotyp) a o sběratelském oboru a sběratelích (titul: Frankotypisté).

Můj osobní web nezůstane tomuto výročí nic dlužen. Pokračuji detaily našich výplatních otisků z různých dob, zejména těch, které byly dlouhou dobu na indexu za vlády jedné strany a vlády.

Nicméně přiblížím i naše rodinné stříbro - výplatní otisky 1. republiky (1926 - 1939). Zde doplním výplatní otisky i dalšími údaji, které přiblíží uživatele výplatních otisků a zajímavosti dotyčných výplatních otisků. Tento týden jsem již zavěsil několik příspěvků, které se postupně budou objevovat na vašich obrazovkách. Avizuji, že se můžeme v nich dočíst o otiscích firmy Hynek Fuchs, Záložny Vinohradské, Spořitelny Kálovéhradecké či Banky čsl. legií.

Ve značném předstihu jsem s krátkým úvodem s pomocí mého webmastera nechal zavěsit propagační exponát, který využívám na propagačních výstavkách a propagačních stekání se zájemci o výplatní otisky u nás i v cizině (anglický text uveden). Soustředil jsem celistvosti s otisky výplatních strojů, jejichž uživatelům bylo uděleno od Ministerstva pošt a telegrafů právo je provozovat a své zásilky vyplácet výplatními otisky. Propagační exponát na pohyblivém pásu je opatřen krátkým úvodem.

Československo se zařadilo mezi první státy, které zavedly výplatní stroje a jejich otisky do poštovního systému. Naše poštovní správa se správně rozhodla pro moderní stroje Francotyp německé provenience, které obsahovaly multisystém vyplácení a tak se chránila před hyperinflací, která ve 20.letech v Evropě a na světě řádila.

Jistě si prožijeme i další akce, při kterých si toto významné výročí připomeneme.

Přeji hodně radost nad vašimi sbírkami.

Ivan Leiš

Radonice/Staré Srní červenec 2025